

Koulukuljetusten hyvät käytänteet Limingan Harrastamisen mallissa

Harrastamisen Suomen malli
verkostotapaaminen
19.1.2023

Linda Jaakkola
suunnittelija, HaLi-koordinaattori
Limingan sivistyspalvelut

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

Koulukuljetukset

- Kunnan rakenteissa:
 - Koulukuljetuksen piirissä myös esiopetukseen, koulujen kerhotoimintaan, iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat.
 - HaLi-toiminta, kuten kerhotoimintakin, sisällytetty osaksi perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmaa → sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksyntä.
 - Kuntastrategiassa tavoitteena, että jokaisella liminkalaisella lapsella olisi ainakin yksi harrastus.
- Perusopetuslaki

Koulukuljetusten yhteensovittaminen

- Limingassa koulukuljetuksessa 377 oppilasta eli n. 17 % peruskoululaisista lukuvuonna 2022–2023.
- Kolme koulua, joissa koulukuljetuksessa myös yhteisiä reittejä.
 - Koulupäivien aloitusajoissa eroja (15–45 min), erirytmyisyys eduksi.
- Lähtökohtana hyödyntää täysin koulukuljetusta.
 - Ei ajeta lisävuoroja.
- Harrastaminen omalla koululla tai välittömässä läheisyydessä.
 - Retkikerrat erikseen, joihin kuljetus koululta.
 - Retkikertoihin varattu raha jo hankehakemuksessa.

Hyväksi koetut
käytännöt
koulukuljetuksen
huomioimisessa

Harrastusten aikataulutus

Harrastustarjottimet

- Koordinaattori aikatauluttaa ja palkittaa.
 - Rehtorit toimittavat lukujärjestykset niiden valmistuttua kesäkuussa. Mahdolliset muutokset syyslukukauden alkaessa tiedotetaan koordinaattorille.
- Palkituksessa huomioitu:
 - **Koulukuljetukset (aikataulut, eri mittaiset harrastusryhmät yms.)**
 - Lukujärjestykset
 - Iltapäivätoiminta
 - Välipalat yms.
 - minimoi odotusajat
- Koulu, jossa enemmän kuljetusoppilaita (noin 1/3)
 - Kuljetusoppilaiden aikataulut yhteensovitettu jo luokkia muodostettaessa.
 - Rehtori palkittaa osan harrastustunneista.
- Pääsääntöisesti HaLi-ryhmien aikataulutus:
 - 1-6 luokkien harrastukset klo 12–15:15 ja yläkoululaisten 14:15–16:45.
- Jokaisella luokalla on 3–4 erilaista harrastusryhmää, jotka on aikataulutettu suoralla siirtymällä.
 - Ensisijaisesti lapset osallistuvat näihin, huomioitu kohderyhmiä suunnitellessa.
- Harrastusryhmien kesto aikataulutettu kuljetusten kanssa.
 - Harrastusten kesto pääsääntöisesti 60 min.
 - 90 min ryhmät sijoittuvat klo 15:15–16:45
- Monipuolinen tarjonta myös kuljetusoppilaat huomioiden.
 - Esim. kokkikerhoja 60 min ja 90 min kestoisina
 - järjestetty myös 90min harrastusryhmää aiemmin, jos se on koulukuljetuksen kanssa paremmin sovitettavissa
 - odotusaika minimiin.
- Etäharrastuksissa huomioitu siirtymäaika kotiin.
- Retkiä tekevien ryhmien sijoittaminen harrastustarjottimelle.
 - Mahdollisuus pidemmän kerran jälkeen käyttää koulukuljetuksen paluukyytiä.

Malli harrastustarjottimesta

Malli HaLi-harrastustarjotin

Aika	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
8:00-9:00					Aamuvirkku 3-6lk.
Pitkä välitunti			HaLi-kioski	Pianopiiri 4-6lk.	
13:00-14:00	Teatterin taikaa 3-6 lk.	Eläinkerho 1-2lk Kuvistelu 1-2lk	Sirkus ja parkour 3-6. lk	Palloilu 3-4lk.	Puuhakerho 1-3lk.
14:15-15:15		Eläinkerho 2-3lk.	Käsityö 2-3lk. Minecraft 4-6lk. Pikkusirkus ja parkour, 2-3lk. HaLi on pop	Kuperkeikkakoulu 1-2lk.	3-6lk. Kädentaidot
15:15-16:15	Palloilu 5-6lk.	klo 15:15-16:45 Kokkaus 4-6lk.	Höntsäpelit 5-9lk. Kiipeily 5-9lk. Ohjattu kuntosali 7-9lk. Prässi-sali 7-9lk. Jääkiekko 5-9lk. yhteisryhmä		klo 15:15-16:45 Kädentaitoa ja kokkausta 6-9lk. Pelisuunnittelun ja koodauksen alkeet, 5-9lk.

Selkeä ohjeistus ilmoittautumisvaiheessa

- Ilmoittauduttaessa harrastuksiin huomioidaan kuljetusoppilaat
 - kysytään lisätietoja (koulukuljetus, ip, onko lapsella joku muu koulun ulkopuolinen harrastus yms.)
 - Jos ryhmään ei mahdu kaikki ilmoittautuneet, valintakriteereissä kuljetusoppilaat etusijalla.
 - Painotettu, ettei harrastusryhmän odottaminen ole ensisijainen vaihtoehto, etenkin pienille oppilaille.
 - Ilmoittautumisohjeissa maininta, ettei ensisijaisesti ole mahdollista osallistua kerhoon jos tulee yli 1h odotusta.
 - tänä vuonna uusi käytäntö (vastuukysymykset yms.), tehty rajaus kokemuksen pohjalta.
 - Mahdollisuus poikkeuksiin

Tuen tarpeisten oppilaiden huomioiminen

- Aikataulutettu yksi matalan kynnykset harrastusryhmä iltapäivätoiminnan kanssa.
 - Ei vaikuta välttämättä kuljetuksiin.
- Muihin ryhmiin osallistuttaessa aikataulutetaan yksilölliset kuljetukset uudelleen tapauskohtaisesti:
 - Yhteistyössä koordinaattorin, rehtorien, koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa.
 - Ohjaaja saattaa koulukuljetukseen tai vastuopettajan/ohjaajan kanssa huoltaja sopinut eri käytänteestä.
 - Pyritään jatkamaan koulupäivän tuttuja käytänteitä.

Yhteiset käytänteet

- Koulualueilla ei lähtökohtaisesti ole oppilaita ilman valvontaa, mikäli heillä ei jatku koulupäivä.
 - Opettajat puuttuvat ja tarvittaessa ilmoittavat jos joku oppilas on tulossa HaLi-ryhmään.
- HaLi-vastuuopettajat toimittavat kauden aluksi listan kuljetusoppilaista rehtoreille, jotka hyödyntävät koulukuljetusta paluukyytinä.
- Hyödynnetään olemassa olevia rakenteita:
 - Esim. sopimus koulukuljetusta operoivien yritysten kanssa.
 - Varauduttu, jos kaikki oppilaat eivät mahdu/ehdi kuljetukseen.
 - Odotustilat, kuljetusoppilaille järjestetty valvonta (pilotoitikeväänä 2021), läksyparkki, välipalakäytänteet, koulujen kerhokulttuuri.
 - Retkikuljetusten tekeminen koulukuljetuskalustolla
 - edullisemmat ajot

Vastuut

- 3–9. luokkien oppilaat ohjautuvat pääsääntöisesti itse koulukuljetukseen.
 - Ohjaaja poistuu lasten kanssa samaan aikaan tilasta, näköyhteys
 - Ohjaajalla tieto kuljetuksesta.
→ muistuttaa tarvittaessa koulukuljetuksesta.
- Lapset, joilla avustaja mukana harrastuksessa, avustaja saattaa kuljetukseen.
- Huoltajan vastuulla tarkistaa, ettei tule pitkää odotusaikaa ja ilmoittaa vastuopettajalle välittömästi jos odotusaikaa tulee.
 - vastuukysymys
- Vastuopettajien tehtävänä järjestää yksittäisiä valvontoja.
 - Yhteistyössä esim. nuokkari, koulun henkilökunta
 - Poikkeustilanteet: yksittäinen oppilas joutuu odottamaan.
 - Tapauksessa lapsella on ollut valittavana 3-4 harrastusta suoralla siirtymällä.

Käytänteet muovautuvat

- Kehitetty toimivaa ja kuntaamme parhaiten sopivaa mallia pilotointikeväältä 2021 alkaen.
- Osana Lapsiystävällinen kunta -työtä kartoitettu heikoimmassa asemassa olevia lapsia, nuoria ja perheitä.
- Osana HaLi-harrastustoimintaa selvitetty kyselyllä syitä harrastamattomuudelle.
- Jatkuvan parantamisen periaate:
 - Kerätään palautetta huoltajilta, ohjaajilta, oppilailta ja HaLi-ryhmäläisiltä 1-2 kertaa lukuvuoden aikana.
- Muokataan käytänteitä rohkeasti palautteiden mukaan.
 - esim. pilotointikaudella 1,5h kerhot
 - vaihdettiin 60 min kerhoihin → ohjaajat toivoivat pidempiä retkikertoja, jotka kirjataan toimintasuunnitelmaan.
 - Ideoitu harrastusryhmää koulubussiin.
- Alussa paljon joustoa, jonka myötä huomattiin, mitä käytänteitä on hyvä rajata.
 - Näin huoltajat, ohjaajat, oppilaat ja koulun henkilökunta ovat voineet myös vaikuttaa mallin käytänteisiin.

Suunnitelmallisuus + jousto = toimivat käytänteet

Kiitos!

